

Afnemend patiëntenbezoek in ziekenhuizen

Huisartsen bezoeken hun patiënten in het ziekenhuis steeds minder. Amerikaanse onderzoekers trokken deze conclusie toen zij de gegevens bekeken van de Amerikaanse zorgverzekering voor 65-plussers, Medicare. In een indrukwekkend retrospectief cohortonderzoek namen zij maar liefst 3 miljoen ziekenhuisopnames onder de loep. Men ging na of er ten tijde van die ziekenhuisopnames ook declaraties werden ingediend door *Primary Care Physicians* of *outpatient physicians*. Dit deed men voor de periode 1996-2006. De continuïteit van zorg nam af. In 1996 bezocht de huisarts 40% van de opgenomen patiënten in het ziekenhuis, in 2006 was dat nog 32%. De huisartsen bezochten vooral de oudste patiënten, die waren opgenomen in kleine, niet academische ziekenhuizen. In grootstedelijke gebieden was dat veel minder, en ook een grotere afstand tot het ziekenhuis leidde logischer-

wijs tot minder bezoek. Opmerkelijk was overigens dat ruim 10% van de patiënten die meer dan 80 km (!) van het ziekenhuis woonden toch nog hun huisarts zagen.

De onderzoekers komen er niet goed uit hoe ze het gevondene moeten duiden. Ze besluiten dat er waarschijnlijk vaker anders wordt gecommuniceerd met het ziekenhuis. Maar of minder ziekenhuisbezoek leidt tot slechtere zorg blijft onbekend. En dat lijkt de enig te trekken conclusie uit dit onderzoek. De mogelijke meerwaarde van ziekenhuisbezoek heeft ook in ons land te maken met informatieoverdracht tussen professionals en met het tonen van betrokkenheid aan patiënten. In die zin is onderzoek naar de meerwaarde van creatieve invullingen van commitment en informatieoverdracht (bijvoorbeeld slim ICT-gebruik) mogelijk zinniger dan onderzoek naar een uitstervend fenomeen van ziekenhuisbezoek door de eigen huisarts. (HS)

Sharma G et al. Continuity of outpatient and inpatient care by primary care physicians for hospitalized older adults. JAMA 2009;301:1671-80.

Gevolgen van routinematige maagprotectie

Onderzoek naar schade die medicatie kan aanrichten is spaarzaam. Recent verscheen in JAMA een retrospectief onderzoek naar de vermindering van het remmende effect op de bloedplaatjesaggregatie door clopidogrel bij gelijktijdig gebruik van een protonpompremmer (PPI). Bekend was dat zowel clopidogrel als PPI in de lever gebruikmaken van metabole processen gemedieerd door cytochroom P450 isoenzymen. Na opname vanwege een acuut coronair syndroom (ACS) kregen ruim 5000 patiënten aspirine en clopidogrel voorgeschreven met daarbij preventief tegen gastro-intestinale bloedingen een PPI (veelal omeprazol). Zij werden vergeleken met bijna 3000 patiënten die na opname alleen de duale antibloedplaatjestherapie zonder PPI hadden gekregen. Dood of heropname vanwege ACS tijdens

de follow-up van gemiddeld 521 dagen vond plaats bij 30% van de patiënten met PPI en bij 21% zonder PPI. Uit multivariate analyses kwam een 25% verhoogd risico voor dood en heropname vanwege ACS in de groep met PPI. Hoewel een odds-ratio van 1,25 (95% BI 1,11-1,41) niet heel groot is, behoeft deze uitkomst wel onze aandacht aangezien het absolute aantal van potentiële interacties hoog kan zijn. Artsen schrijven immers vaak PPI voor bij patiënten met ACS.

Dit onderzoek was retrospectief en daarom gevoelig voor bias, maar in afwachting van prospectief onderzoek met een meer diverse patiëntengroep, waarschuwen de onderzoekers om na opname voor een ACS alleen bij een bestaande indicatie profylactisch PPI voor te schrijven naast de clopidogrel. (GH)

Ho PM et al. Risk of adverse outcomes associated with concomitant use of clopidogrel and proton pump inhibitors following acute coronary syndrome. JAMA 2009;301:937-44.

Spelletjesziek

De introductie van verschillende digitale vormen van verstrooiing heeft ook zijn keerzijde. Je kunt er verslingerd aan raken, of last krijgen van CANS (wat vroeger RSI heette). Elk nieuw spelletje heeft zo zijn eigen gevolgen. In PubMed zijn al vier gevallen van 'wiitis' (nuttig nieuw woord voor Scrabble als je teveel i's op je plankje hebt) beschreven, alle geassocieerd met varianten van de Wii, een spelcomputer die via simulatie uitnodigt tot fysieke activiteit (tennissen, bowlen, vissen, snowboarden, et cetera) zonder dat je de huiskamer hoeft te verlaten. Overbelaste handen, polsen en schouders kunnen het gevolg zijn, tot zelfs een gescheurde achillespees. Daarna rukt de Nintendo-duim op. Maar ook de vorige generatie spelletjes eist nog steeds zijn tol: Zwitserse dermatologen rapporteerden onlangs voor het eerst een patiënt met 'PlayStation Palmar Hidradenitis'. Het ging om een twaalfjarig meisje dat vele uren per dag doorbracht drukkend op de knopjes van haar Playstation-console. Na tien dagen abstinentie was de patiënte volledig hersteld. (HvdW)

Beddy P et al. Achilles Wiitis. Am J Roentgenol 2009;192:W79.

Boehm et al. A new variant of Wiitis. J Emergency Med 2009;36: 80.

Kasraee B et al. PlayStation palmar hidradenitis. Br J Dermatol 2009;160:892-4.

Foto: Shutterstock/Thomas Peter Voss

